

Het moest zo zijn

Is alles voorbestemd of ligt alles nog open?
Kiezen we zelf of wordt er voor ons gekozen
(door God, het lot, ons onbewuste brein)?
In hoeverre zijn we vrije mensen?

Vier woensdagavonden in oktober-november 2018
BETHELKERK | DE HOEKSTEEN | DE ARK | DE OPEN HOF

Ligt alles al vast?

Vierhonderd jaar geleden kwam in Dordrecht de Nationale Synode bijeen. Het was een kerkelijke vergadering, maar die kwam bijeen op last van de Staten van de jonge Nederlandse republiek. Het hoofddoel van de synode was om diegenen in de ban te doen die geloofden dat de mens met zijn eigen vrije wil iets kan toe- of afdoen aan zijn eeuwig heil. Je kunt het je nu nauwelijks meer voorstellen, maar dat hield de gemoederen destijds enorm bezig: maakt jouw doen en laten nog verschil in Gods eeuwig plan, of ligt alles al onwrikbaar vast in Zijn raadsbesluit? Vorsten van omliggende landen stuurden hun waarnemers naar Dordrecht, want dit vonden ze spannend. Terecht, want het ging uiteindelijk over zelfbewustzijn en autonomie. De vergadering duurde een half jaar. Na afloop werden tientallen predikanten het land uitgezet die beweerden dat niet alles vastligt, dat jouw levenskeuzes verschil maken..

We gaan in onze vier avonden niet op die historische situatie in. Daarvoor kun je ruimschoots terecht bij andere programma's in het kader van '400 jaar Dordtse Synode'.

De wetenschap heeft ons geholpen om in de afgelopen eeuwen een groot gevoel van vrijheid te ontwikkelen. Ziekte en armoede zijn geen lot dat je maar moet aanvaarden. Je kunt werken aan je leven, kwalen kunnen bestreden worden, rampen zijn geen straf van God. Onze keuzes en beslissingen doen ertoe.

Toch lijkt de overtuiging dat alles is voorbestemd, weer toe te nemen, vooral in de 'nieuwe spiritualiteit' die buiten de kerken bloeit. Toeval bestaat niet, zeggen mensen dan. En tegelijkertijd zeggen hersenwetenschappers ons dat onze keuzevrijheid eigenlijk een illusie is, want dat het onbewuste deel van ons brein de meeste keuzes al lang en breed voor ons heeft gemaakt: je dént maar dat je kiest. Dus die dominees van 400 jaar geleden krijgen nu de neuroloog en de nieuwetijds kinderen als bondgenoten – het moet niet gekker worden!

Woensdag 31 oktober

Toeval bestaat (niet)

In onze werkelijkheid is alles een kwestie van oorzaak en gevolg. Als je écht alle gegevens zou hebben, zou alles voorspelbaar zijn. Dat is lange tijd het beeld geweest van de natuurwetenschappen. Maar sinds de chaostheorie en de kwantumfysica, ook alweer meer dan honderd jaar oud, ligt het allemaal niet meer zo simpel. Hoe is het nu: is alles toeval of volgt alles noodzakelijk uit hoe het begon? We hopen dat professor René van Woudenberg (filosoof aan de VU en directeur van het *Abraham Kuyper Center for Science and the Big Questions*) het ons kan vertellen..

BETHELKERK, ROTTERDAMSEWEG 73 ZWIJNDRECHT, AANVANG 20:00 UUR

Woensdag 14 november

Ik kan het ook niet helpen

In de hersenwetenschap en de psychiatrie neemt men aan dat de belangrijkste beslissingen in ons brein niet worden genomen 'waar we zelf bij zijn': het gebeurt allemaal op een onbewust niveau, ons bewuste zelf komt er nauwelijks aan te pas. Het idee dat we bewust gekozen hebben om dit of dat te doen, zou dan in veel gevallen een illusie zijn. Als je eigen kind of vriend een misdaad begaat, denk je dat ook vaak: zo is hij eigenlijk niet, of: hij kan er niets aan doen. Maar hoe zit het dan met verantwoordelijkheid en straf? We vragen het aan gevangenispastor Jan Kraaijeveld en aan een jurist of politicus.

DE HOEKSTEEN, THORBECKELAAN 2 TE ZWIJNDRECHT, AANVANG 20:00 UUR

Woensdag 21 november

Let op: in CASCADE !

De gevolgen voor je rekening nemen

In de film *Calvary* uit 2014 speelt Brendan Gleeson een Ierse priester die met een serieus dreigement te maken krijgt vanwege de seksuele schandalen van zijn kerk. De manier waarop hij met dat dreigement omgaat, is aangrijpend en inspirerend. Het gaat over verantwoordelijkheid voor jezelf en voor anderen, en over de innerlijke vrijheid om moedige keuzes te maken. Aanvang 20:00 uur. Informeel nagesprek. Kaartjes à €6 incl. koffie/thee bij theaterkassa (met vrijwilligerspas €5).

CASCADE, HOGE KADE 50 TE HENDRIK-IDO-AMBACHT, AANVANG 20:00 UUR

Woensdag 28 november

Kan God er nog iets aan veranderen?

Zoals ieder jaar zullen op de slotavond van het project de vier participerende predikanten elk een vijfminuten-verhaal houden. Eén verhaal gaat over bidden: als alles al vastligt, of als alles helemaal open is, heeft bidden dan enige zin? Een ander verhaal gaat over het Godsbeeld dat schuilgaat achter die synode-uitspraak van 400 jaar geleden – en de vraag hoe diep dat Godsbeeld nog in ons zit. Na de vier verhalen kun je kiezen met wie van de vier predikanten je nog even wilt verder praten. We besluiten het project feestelijk (want dat is door de organisatie al voorbeschikt!) met een glaasje wijn of sap.

DE OPEN HOF, SCHILDMANSTRAAT 72, HENDRIK-IDO-AMBAKT, AANVANG 20:00 UUR

Wie zijn wij?

Voor het zevende jaar op rij maken de predikanten van vier lokale kerken (behorend tot de Protestantse Kerk in Nederland) samen een programma rond een actueel maatschappelijk onderwerp. In hun pastorale werk horen zij als vertrouwenspersonen wat mensen bezig houdt en zoeken zij samenwerking met tal van instanties en vrijwilligers in het belang van een herbergzaam maatschappelijk klimaat.

Praktische informatie

Voor de filmavond moeten bij Cascade tickets worden gekocht. In de kerken is de toegang vrij en aanmelding is niet nodig. Wel is er telkens aan het einde gelegenheid om een vrijwillige gift te geven als u het programma hebt gewaardeerd. De vier avonden zijn elk los te bezoeken.

De Open Hof
078-6813809

Bethelkerk
078-6128868

De Hoeksteen
078-6122065

De Ark
078-6820648

Voor inlichtingen over dit project: 06-41204097 (Marianne Kik)